

ת"פ 22638/12/14 - מדינת ישראל נגד רוני בן ארבון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 22638-12-14 מדינת ישראל נ' בן ארבון

בפני בעניין: כבוד השופט אילן סלע
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי),
נגד
רוני בן ארבון
ע"י ב"כ עו"ד אריאל הרמן

המאשימה
הנאשם

גזר דין

האישום והכרעת הדין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של בידוי ראיות לפי סעיף 238 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 24 לחוק.
2. לפי המתואר בכתב האישום, הנאשם הכיר את דניאל מעוז (להלן: "מעוז") במסגרת שהותם יחד במעצר והקשר ביניהם התהדק החל מיום 30.04.12 עת שהו באותו אגף בכלא ניצן. באותה עת, התנהל משפטו של מעוז בבית המשפט המחוזי בירושלים במסגרתו נידונה אשמתו ברצח שני הוריו (תפ"ח 54877-09-11, להלן: "תיק הרצח"). הנאשם ומעוז שוחחו רבות על תיק הרצח ובין היתר סיפר מעוז לנאשם בכזב כי ישנו עד ראייה אשר יכול להעיד לטובתו כך שהאשמה ברצח תוטל על אחיו ניר, אך אותו עד מפחד לבוא להעיד בבית המשפט.
3. במסגרת שיחות אלו, כשלושה שבועות לפני תאריך שחרורו העתידי של הנאשם, החליטו מעוז והנאשם יחדיו לבדות ראייה אשר תגרום להשפיע על תיק הרצח ותביא לזיכויו של מעוז. מעוז הציע לנאשם לנסח מכתב בעילום שם, בו יוצג מצג שווא כאילו המכתב נכתב על ידי אותו עד ראייה וייכתב בו בכזב כי בליל הרצח שמע העד צעקות מבית משפחת מעוז, הוא השקיף על הבית והבחין בניר מעוז יוצא מהבית, נועל את הדלת ומסתלק מהמקום בריצה. כן ייכתב בו כי בסמוך לבית משפחת מעוז נעמד שכן מבוגר שהסתתר מאחורי עץ, ולאחר שניר חלף על פניו בריצה שעה שנס מהבית, השכן הסתובב לעברו והוא התכופף והסתתר מאחורי חומת אבן. הוסכם כי מעוז יהיה אחראי על ניסוח המכתב והנאשם יהיה אחראי לשולחו לאחר שחרורו ביום 26.06.12 לפרקליטות, לעורך דינו של מעוז בתיק הרצח ולהרכב השופטים הדין בתיק הרצח. הוסכם גם כי לאחר שליחת המכתב יתקשר הנאשם לעורך דינו של מעוז וימסור דרכו דרישת שלום למעוז. כפי המוסכם, מעוז כתב את המכתב בכתב ידו ומסר אותו לנאשם וכן מסר לו את כתובות שלושת הנמענים.

4. מספר ימים לאחר שחרורו מהמעצר, הקליד הנאשם את המכתב במחשבו ושמר את המכתב בהתקן נייד. לאחר מכן הדפיס הנאשם שלושה עותקים מהמכתב ב"קפה אינטרנט" במרכז כלל וכן הדפיס את כתובותיהם של שלושת הנמענים והדביק אותן על שלוש מעטפות. בנוסף הוא הדפיס והדביק על המעטפות חלק נוסף בו היה כתוב "מאת: א' א' האחים להרן 20 ירושלים". כל זאת עשה הנאשם תוך שהוא משתמש בכפפות ניילון על מנת שלא ישארו טביעות אצבע שלו על המכתבים.

5. את המכתבים מסר הנאשם למכר שלו העובד בחברת שליחויות וביקשו כי יעזור לו בשליחת המכתבים לנמענים תוך שהוא מזהירו כי אסור שידעו על הקשר שלו למכתבים וכן הורה לו כי בעת מסירת המכתבים עליו לחבוש קסדה ולעטות כפפות על ידיו. ביום 10.07.12 שלשל הנאשם את אחד המכתבים לתיבת הדואר השייכת לעורך דינו של מעוז בתיק הרצח תוך שהוא מקפיד שלא להותיר טביעות אצבעות על המכתב. באותו ערב מסר הנאשם למכרו את שני המכתבים הנוספים אותם היה עליו למסור בפרקליטות ובבית המשפט המחוזי בירושלים. לאחר מכן, שרף הנאשם את המכתב המקורי שהיה כתוב בכתב ידו של מעוז ואת ההתקן הנייד עליו נשמר המכתב המודפס. למחרת, נמסר המכתב על ידי מכרו של הנאשם למאבטח בפרקליטות על מנת שימסרו לפרקליט המטפל בתיק הרצח ולמאבטח בבית המשפט המחוזי בירושלים על מנת שימסרו לראש ההרכב הדין בתיק הרצח.

6. במסגרת תשובתו לכתב האישום ציין ב"כ הנאשם כי בתקופה שהנאשם הכיר את מעוז במעצר הוא היה נתון תחת טיפול תרופתי פסיכיאטרי מסיבי ובמצב נפשי לא קל. מעוז שוחח עם הנאשם רבות על הרצח והנאשם האמין לכזביו של מעוז אודות עד הראייה. מעוז שכנע את הנאשם באופן מניפולטיבי שהוא חף מפשע ושנעשה לו עוול והנאשם האמין בחפותו של מעוז. לדבריו, מעוז ניסח את המכתב וכתב אותו בכתב ידו ולכן לא נכון לומר שגם הנאשם "החליט" לבדות ראייה. הנאשם התלבט מאוד אודות עשיית המעשה לגביו חש שהוא עושה צדק מתוך אמונה כי הכתוב במכתב הוא אמת ומאידך ידע שמדובר במכתב שמעוז כתב ולא מי שלכאורה חתום עליו - עד הראייה. גם לאחר שחרורו ממעצר, מעוז התקשר אליו כל יום והפציר בו לשלוח את המכתבים ועל כן הוא עשה זאת בסופו של יום.

7. בדיון מיום 30.06.16 הסכימה ב"כ המאשימה כי מדובר בחלופה של שימוש ביודעין בראייה בדויה, שבסעיף 238 לחוק.

8. בשים לב לתשובת הנאשם, ביום 30.06.16 הרשיע אותו בית המשפט (כב' השופט איתן קורנהאוזר) במיחוס לו בכתב האישום.

תסקיר שירות המבחן

9. נתבקש והוגש תסקיר שירות מבחן ממנו נלמד אודות הנאשם. בין היתר עלה כי כבר בגיל 15 הוא החל להתחבר לחברת שוליים ועוד בהיותו נער היה מעורב בעבירות שבל"ר וגניבה. הוא שירת בצה"ל עד אשר ערק ממנו, לדבריו, לאחר שחברו הטוב נהרג בהתקלות ובקשתו לעבור לחיל אחר סורבה. באשר לעבירות בהן הורשע, קצינת המבחן ציינה כי הנאשם טען כי לא ידע מה היה תוכן המכתב שעה שקיבלו ממעוז בלילה שטרם שחרורו ממעצר. הנאשם ציין כי הוא רואה את התנהלותו כבעייתית אך טען כי שוכנע על ידי מעוז לעשות זאת והוא שולל כוונה פלילית

בבסיס מעשיו. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו נשוא כתב האישום וכי הוא מתקשה לראות ולהבין את הפסול שבמעשיו; היא העריכה כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות עבירות בעתיד.

טיעוני ב"כ הצדדים

10. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם, פגיעה בסדרי השלטון והמשפט ובסדר הציבורי כמו גם פגיעה בפרטיותו ובשמו הטוב של ניר מעוז. לדבריה, הנאשם היה הזרוע המבצעת של האירוע אותו יזם מעוז, וכי מדובר בתרומה ממשית של הנאשם, שבלעדיה הדבר לא היה יוצא אל הפועל. באשר לנזק שנגרם מהמעשים הפנתה ב"כ המאשימה להצהרת נפגע עבירה של ניר מעוז בו תאר את סבלו נוכח האשמות שהעלה אחיו כנגדו במהלך משפטו ושהועצמו נוכח הכתבות בעיתונים ובאתרי האינטרנט בדבר המכתב האנונימי שהנאשם שלח וייחס לו לכאורה מעורבות ברצח הוריו. היא הצביעה על פוטנציאל הנזק שהיה גלום במעשה, הרשעת אדם חף מפשע ברצח הוריו. באשר למתחם העונש ההולם טענה ב"כ המאשימה כי הוא נע בין 18 חודשי מאסר ל-36 חודשים, זאת בין היתר בהסתמך על פסק הדין בעניינו של **חנקישיב** (ת"פ (מחוזי-ת"א) 11826-03-14 **מדינת ישראל נ' חנקישיב** (פורסם בנבו, 31.05.15), שם - אמנם בנסיבות חמורות יותר - הושת על נאשם עונש של 65 חודשי מאסר במסגרת הסדר טיעון. נוכח האמור בתסקיר - הקושי של הנאשם לקחת אחריות על מעשיו, לראות את הפסול שבמעשיו, צמצום חלקו במעשה, והסיכון הגבוה להישנות עבירות בעתיד; ובנוסף, התחמקותו של הנאשם מהליכי משפט בפרט בשנה שמאז הרשעתו; ונוכח עברו הפלילי, ביקשה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם 20 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי ופיצוי הולם למתלונן. היא ציינה כי טענות הנאשם אודות מצבו הבריאותי כמו גם אודות היותו משמורן יחיד על בתו לא זכו לאישוש כלשהו חרף ההזדמנויות הרבות שניתנו לנאשם להוכיח את טענותיו, ובכל מקרה, שירות בתי הסוהר ושירותי הרווחה ערוכים לטפל גם במקרים מעין אלו.

11. מנגד ב"כ הנאשם טען כי העונש ההולם במקרה זה צריך לכלול רכיב של מאסר על תנאי בלבד. הוא ציין כי מעוז שוחח רבות עם הנאשם שהיה באותה תקופה בטיפול תרופתי פסיכיאטרי מסיבי בבית הסוהר והיה נתון להשפעת תרופות ובמצב נפשי לא קל. הנאשם האמין למעוז, ששכנע אותו באופן מניפולטיבי שהוא חף מפשע וכי נעשה לו עוול. מעוז הוא זה שכתב את המכתב על דעת עצמו לבדו והנאשם לא היה קשור לכך. כשהנאשם השתחרר, ולבקשת מעוז, הוא לקח את המכתב שנכתב בכתב יד של מעוז, כשהוא מאמין שתוכן המכתב אמת, אך ידע כי מי שכתב אותו הוא מעוז ולא עד הראייה. הנאשם עשה את המעשה לאחר התלבטות קשה שנבעה מההבנה שהמעשה הוא עבירה אל מול האמונה שמדובר במעשה צודק. כל אלו מלמדים על נסיבות מקלות באורח משמעותי. באשר לנזק שנגרם לניר מעוז ציין ב"כ הנאשם, כי נזק זה הוא תוצאה מהעובדה שאחיו דניאל מעוז בחר להאשימו ברצח הוריו ולא כתוצאה ממעשי הנאשם. באשר לנזק הפוטנציאלי נטען כי בכל מקרה בית משפט לא היה מרשיע את ניר על יסוד מכתב זה, מה גם שהנאשם נתפס מיד לאחר ביצוע העבירה.

12. עוד נטען כי הנאשם פיצה על תוצאות העבירה באופן מלא, בכך שהוא העיד במשפט הרצח של מעוז וחשף את הקשר של מעוז למכתב, לאחר שהודה מיד במשטרה. הוא גם אמר להעיד כנגד מעוז בהליך המתנהל אודות בידוי הראיות שבעריכת המכתב נשוא הליך זה (יוער כבר עתה כי בסופו של דבר עד היום הנאשם לא התייצב להעיד במשפט זה על אף שזומן כדיון). כן נטען לחלוף זמן רב מביצוע העבירות, כשבהקשר זה צוין כי כתב האישום הוגש רק בחלוף כשנתיים וחצי מאז ביצוע העבירות, זאת למרות שהנאשם הודה מיד במעשה. באשר לעבר הפלילי של הנאשם נטען כי

מדובר בעבר פלילי מלפני זמן רב.

13. לדברי ב"כ הנאשם מתחם העונש ההולם למקרה זה בנסיבותיו נע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר שיכולים להיות מרוצים בעבודות שירות, כשבתוך מתחם זה עונשו של הנאשם הוא ברף התחתון, זאת בשים לב לנסיבות חייו של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר והפגיעה שתהיה לענישתו על בתו שכיום הנאשם הוא המשמורן שלה, ובשים לב למצבו הבריאותי הקשה של הנאשם.

14. הנאשם ציין כי הוא עשה טעות והוא מצטער על כך, אך מדובר בעבירה משנת 2012 וכיום, הוא משמש כמשמורן על בתו, לאחר 6 שנים של מאבק משפטי מול אמה. כן ציין כי הוא סובל ממחלות בגין נבצר ממנו לתפקד כראוי ויש ימים שהוא לא קם מהמיטה בעטיין.

דין והכרעה

15. אין ספק כי עבירה של בידוי ראיות היא עבירה חמורה, שכן יש בה כדי לפגוע בסדרי השלטון והמשפט, במערכת אכיפת החוק ובאמון הציבור בה. היא עלולה להביא לתוצאה החמורה של הרשעת אדם חף מפשע ובמקרים אחרים להביא לזיכויו של מי שביצע פשע חמור.

16. במקרה זה קיימות נסיבות בעלות חומרה יתרה מחד, אך גם נסיבות לקולא מאידך. מחד מדובר בעבירות שקדם להן תכנון מדוקדק. הנאשם הקליד את המכתב, פעל לטשטש את עקבותיו, בכך שהדפיס את המכתב על העתקיו ב"קפה אינטרנט" ומאוחר יותר שרף את ההתקן הנייד עליו שמר את המכתב המודפס. כן השמיד את המכתב המקורי בכתב ידו של מעוז. בנוסף, הוא השתמש בכפפות ניילון וגם לעובד חברת השליחויות הורה לפעול בצורה דומה. לחומרה גם נזקפת העובדה כי מדובר בבידוי ראיות בעבירה הנוגעת לעבירות ההמתה (השוו: עפ"ג (מחוזי-מרכז) 24080-02-12 **קרליק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.05.12)), וחומרה נוספת מצויה בעובדה שהנאשם פעל לבדות ראייה שהיה בה לא רק לזכות את העבריין האמיתי אלא גם להפליל אדם אחר.

17. מאידך, אין מדובר במעשה שהנאשם עשה עבור עצמו כי אם עבור אחר, כשאף לא נטען שאמורה הייתה לצמוח לו טובת הנאה כלשהי מכך. ב"כ הנאשם טען להשפעה מניפולטיבית של מעוז על הנאשם שהייתה בעלת משמעות נוכח מצבו הרפואי והנפשי של הנאשם בבית הכלא, ואולם עיון בחומר הרפואי של הנאשם מתקופת שהותו בבית הכלא שהוצג לי אינו מלמד על כך. כל שעלה מהחומר הרפואי הוא שהנאשם קיבל כדורי הרגעה אך לא נמצא כל ממצא נפשי משמעותי. זאת לצד בעיות אורתופדיות שמקורן בתאונה שעבר. עם זאת כאמור, הנאשם פעל לטובת אחר בלבד ויש יסוד להניח שפעל מתוך אמונה בטענות מעוז לחפותו.

18. בנוסף, מידתהפגיעה בערכים המוגנים הינהנמוכה, במיוחד בהתחשבבכךשמעשיושל הנאשם לאצלחו. בהקשר זה יצוין כי המאשימה ביקשה להציג את הנזק הפוטנציאלי כשהיא מכוונת להרשעתו של ניר מעוז, ואולם נהיר כי מכתב זה, עליו היה חתום בכחש אדם דמיוני, לא היה בו כדי להביא להרשעתו של ניר מעוז. ספק של ממש בעיני אם היה במכתב זה כדי להשפיע במידה כלשהי על עניינו של דניאל מעוז. יש גם יסוד לטענה כי עיקר נזקו של ניר מעוז היה

בעטיו של אחיו דניאל, אשר לא זו בלבד שרצח את הוריו מולידיו, אלא שבחר להפנות אצבע מאשימה כלפי אחיו ניר.

19. באשר לפסיקה הנוהגת, ב"כ הצדדים התקשו בהצגת מתחם ענישה, ובצדק. המקרים בהם עבירת בידוי ראיות עומדת בעצמה בנסיבות דוגמת מקרה זה, בה אדם בודה ראייה מבלי שהוא מפיק ממנה טובת הנאה והיא מבוצעת לטובת אדם אחר, היא נדירה מאוד. למעשה, ברוב ככל המקרים, עבירת בידוי הראייה נלווית לעבירות נוספות דוגמת זיוף, מרמה, קבלת דבר במרמה וכיוצ"ב והיא נעשית על ידי מי שהוא בעל אינטרס בבידוי הראייה. ברוב המקרים, עבירת בידוי הראייה אינה קשורה לעבירת הרצח. בדומה, כך הוא גם לגבי העבירה של השמדת ראייה (סעיף 242 לחוק) אשר בבסיסה רציונל זהה והעונש המרבי הקבוע לצדה בחוק אף הוא זהה - 5 שנות מאסר. עם זאת, השמדת ראייה חמורה יותר מבידוי ראייה, שכן על ראייה בדויה ניתן לעמוד על טיבה ועל שקרה, לעומת זאת ראייה שהושמדה לא ניתן להשיבה.

20. בהקשר זה יצוין כי ב"כ הנאשם הלן בצדק על כך שהמאשימה הציגה את גזר הדין בעניינו של **חנקישיב** (ת"פ (מחוז-ת"א) 11826-03-14) כמקור ממנו ניתן ללמוד על העונש ההולם במקרה זה. באותו מקרה מדובר היה בנאשם שקיבל טובת הנאה של ממש תמורת ה"ראיות" שבדה שכללה דמי מחייה חודשיים בסך של אלפי שקלים ובעיקר שחרור מוקדם ממאסר. הנאשם באותו מקרה הוא זה שיזם את בדיית הראיות. ובעיקר - באותו מקרה מדובר היה בעבירות רבות של מסירת ידיעות כוזבות ושיבוש הליכי משפט, עבירות רבות של בידוי ראיות והשמדת ראיות, עבירות רבות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ובאותו מקרה - היו למעשים תוצאות חמורות מאוד בדמות מעצר שווא של אדם למשך כ-8 וחצי חודשים, הגשת כתב אישום כנגד אדם שיוחסו לו 2 עבירות רצח ו-10 עבירות של ניסיון לרצח. דבר מנסיבות אלו אינו קיים במקרה שלפנינו. מנגד, גם ב"כ הנאשם לא הציג פסיקה שיש בה ללמד על מתחם העונש ההולם בנסיבות מקרה זה.

21. המעט שניתן לציין הוא כי בת"פ (כ"ס) 40507-01-11 **מדינת ישראל נ' ברעם** (פורסם בנבו, 31.05.15) נקבע מתחם של 5 עד 15 חודשי מאסר בגין עבירה של השמדת ראיה ושיבוש מהלכי משפט. בת"פ (ראשל"צ) 26374-11-09 **מדינת ישראל נ' קרליק** (פורסם בנבו, 3.01.12) הושת עונש של 24 חודשי מאסר על נאשם שהשמיד ראיות הקשורות ברצח ששה בני משפחה שבוצע על ידי בנו, ובערעור הוקל העונש והועמד על 20 חודשים (עפ"ג (מחוזי-מרכז) 24080-02-12 **קרליק נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.05.12)).

22. ניתן גם ללמוד תוך התאמה לנסיבות מקרה זה מגזר הדין בת"פ (י-ם) 2982/99 **מדינת ישראל נ' אברג'ל** (פורסם בנבו, 28.11.04), בו הושת עונש של 7 חודשי מאסר על נאשם שהורשע בעבירות שלזיוף, מרמה, בידויראיות ועודות שקר, בכך שהציג לבית המשפט חוזה מזויף ובהתאם לוטען כירשאילהחזיק בדירה. באותו מקרה מדובר היה בנאשם שסבל מנכות משמעותית ומבעיות רפואיות לרבות בעיות בתחום בריאות הנפש. ערעור שהוגש על ידי הנאשם נדחה (ע"פ (מחוזי-י-ם) 9041/05 **אברג'ל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.06.05)). כמו כן, בת"פ (ת"א) 16777-04-10 **מדינת ישראל נ' סבח** (פורסם בנבו, 26.06.13), נקבע מתחם עונש הולם של מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר במקרה של נאשם שהורשע בעבירות שלזיוף מסמך בכוונה לקבל דבר, שימוש במסמך מזויף, בידויראיות, שבועת שקר וניסיון לקבלת דבר במרמה.

23. כך, בת"פ (מחוזי-מרכז) 9326-05-15 **מדינת ישראל נ' אלהרוש** (פורסם בנבו, 15.01.16) הושתו על נאשם 10 חודשי מאסר לאחר שהורשע בעבירות של שיבושמהלכימשפטבצוותא, קשירתקשר לפשע, השמדתראיה - עבירות שביצע כדי להגן על אחיו מאשמה של עבירת הפקרה לאחר פגיעה ובנוסף הורשע בעבירה של נהיגהבזמןפסילה. העונש הוסכם במסגרת הסדר טיעון ובית המשפט מצאו כראוי לאחר שקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד ל-20 חודשי מאסר. במקרה אחר הושת עונש של 4 חודשי מאסר בעבודות שירות על נאשם שהורשע בעבירות זיוף, ניסיון לקבלת דבר במרמה, עדות שקר, שימוש במסמך מזויף ושיבוש הליכי משפט (ראו: רע"פ 2847/10 **צור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 15.04.10)). במקרה נוסף הושת עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות על נאשם שהורשע בזיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, שימוש במסמך מזויף, בידוי ראיות, עדות שקר ושיבוש מהלכי משפט (ת"פ (חי') 1536/08 **מדינת ישראל נ' הירש** (פורסם בנבו, 31.12.13)).

24. עונשים חמורים כמאסרים של 18-26 חודשי מאסר הושתו במקרים של עבירות שעניינם זכייה בכספים בסכומים גבוהים באמצעות שיבוש מהלכי משפט שכללו בידוי ראיות (ראו: ת"פ 3495/05 **מדינת ישראל נ' עזאם** (פורסם בנבו, 03.11.08), ת"פ 3092-01-09 **מדינת ישראל נ' סולומון** (פורסם בנבו, 01.03.11), רע"פ 2836/10 **אברמשווילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.08.10)). עונש מאסר של 10 חודשים הושת על נאשם שהורשע בעבירות של קשירתקשר לביצועפשע, בידוי ראיות, מסירתדיעהכוזבת ועבירות שלהחזקתונשיאתנשק (ע"פ 1903/13 **עיאשה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.07.13)).

25. בעבירות קלות יותר כדוגמת שיבוש מהלכי משפט (לצדה קבוע עונש של 3 שנות מאסר) נקבע מתחם ענישה של 5 עד 15 חודשי מאסר (ראו למשל: ע"פ 7179/14 **טוויל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.11.15) ובמקרים אחרים נקבע מתחם ענישה של 8 עד 18 חודשי מאסר (ראו למשל: ע"פ 5841/14 **מדינת ישראל נ' ארקאן** (פורסם בנבו, 8.07.15)).

26. בשים לב אפוא, לעקרון ההלימה, לפסיקה שצוינה תוך התאמתה לנסיבות העניין שפורטו לעיל, בפרט העובדה כי מדובר בראייה המתייחסת לעבירת רצח והתכנון המוקדם, אל מול העדר נזק משמעותי בפועל והעדר אפשרות ממשית לנזק פוטנציאלי, כמו גם העובדה כי הנאשם לא היה היוזם ולא היה אמור להפיק טובת הנאה מהמעשה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר.

מכאן לנאשם.

27. הנאשם, יליד 1974, כיום בן 43. בעברו 6 הרשעות בעבירת איומים, גניבה וקבלת דבר במרמה, כמו גם זיוף ושימוש במסמך מזויף, עבירות שיש להן תשתית דומה לזו שהנאשם ביצע בעבירות בהן הורשע בהליך זה. את דרכו העבריינית החל בגיל 15 וכבר במהלך שירותו הצבאי ריצה 5 חודשי מאסר בשל היעדרות מהשירות. העבירות נשוא הליך זה החלו לרקום עור וגידים עת הנאשם היה בתוככי בית הכלא. על אף שהנאשם הודה, יש יסוד לטענה כי אין הוא לוקח אחריות של ממש על מעשיו. כך הייתה התרשמותה של קצינת המבחן, כך עולה מפרוטוקול הדיון בתפ"ח (מחוזי-ים) 20705-07-14 שם היה הנאשם עד, ובמסגרת חקירתו התייחס להרשעתו בהליך זה (עמ' 2912 לפרוטוקול מיום 8.05.17), וכך גם עלה מתוך דברי בא כוחו של הנאשם בסיכומיו אשר טען כי על אף שהנאשם אינו טוען להעדר

אחריות נוכח ניצולו על ידי מעוז, הוא היה די קרוב למצב שכזה בשל מצבו המעורער וחוסר היכולת שלו להתנגד ולמעשה הוא היה כ"בובה על חוטים". דבר שכאמור, אינו עולה מהחומר שב"כ הנאשם ביקש ללמד זאת ממנו.

28. תסקיר שירות המבחן מלמד אף הוא על הבעייתיות שבהתנהלות הנאשם אשר מתקשה לבחון את אורח חייו והתנהלותו הבלתי אמינה וקצינת המבחן אף ציינה את הערכתה לרמת סיכון גבוהה להישנות עבירות בעתיד. לדברים אלו ניתן למצוא גם יסוד בהתנהלותו של הנאשם במסגרת הליך זה, שעה שהוא לא התייצב ליותר מ-10 ישיבות בעניינו תוך טענות למצב רפואי קשה שבפועל לא נתמכו במסמך כלשהו, חרף ההזדמנויות הרבות שניתנו לו לעשות זאת. גם דחייה במועד שימוע גזר הדין בשל אי התייצבות הנאשם, לא הביאה להגשת אסמכתאות, ורק ביום 16.10.17 שנקבע כמועד נוסף לשימוע גזר הדין הוא הגיש מספר מסמכים רפואיים, כולם מתאריך מאוחר למועד הדיון האחרון ביום 14.09.17, כך שלא היה בהם כדי להצדיק ולואי התייצבות אחת. כאמור, גם למתן עדות בהליך המתנהל כנגד מעוז בגין ביודי הראייה נשוא כתב אישום זה, הנאשם לא התייצב, חרף זימונו כדיון. בדיון שהתקיים ביום 17.10.17 ציין הנאשם כי אינו מעוניין למסור עדות זו מאחר והעיסוק בנושא מכביד עליו.

29. לצד זאת, יש לזקוף לזכותו של הנאשם את הודאתו בבית המשפט במיוחס לו, כמו גם את הודאתו במשטרה והעובדה כי העיד כנגד מעוז בתיק הרצח וחשף את נסיבות כתיבת המכתב.

30. באשר לחלוף הזמן שממועד ביצוע העבירה, הרי שבשים לב לכך שחלק נכבד מההליך נמשך בעטיו של הנאשם, כאמור, יש לתת משקל מועט לכך שכתב האישום הוגש רק בשלהי שנת 2014 שעה שהעבירות בוצעו במחצית שנת 2012 ולא ניתן כל הסבר לשהות זו. שיהוי בהגשת כתב אישום ללא הסבר מניח את הדעת יטה את הכף בדרך כלל לעבר הקלה בעונש (ע"פ 4434/10 יחזקאל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 8.03.11), זאת בשל זכותו של נאשם למשפט הוגן ולמניעת עינוי דין (ראו למשל: רע"פ 8009/10 זכאי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.01.11)). ואולם, מקום בו הנאשם בעצמו גרם, כאמור מבלי שהוכחה כל הצדקה לכך, להארכת משפטו, קשה יהיה לשמוע מפיו טענה באשר לעינוי דינו.

31. ב"כ הנאשם טען בסיכומיו כי מצבו הבריאותי של הנאשם קשה, עד כדי כך שיש בו כדי להצדיק חריגה לקולא מהמתחם. נטען כי הנאשם בעל 100% נכות, מצוי בטיפול אינטנסיבי וסובל מבעיות אורתופדיות קשות שעלולות להחמיר במידה וייאסר. ברם, לא הוצגו כל אסמכתאות לטענות אלו, חרף הארכות שניתנו לנאשם על מנת להגיש מסמכים שיש בהם לתמוך בטענותיו, בכלל זה גם לאחר שמיעת הטיעונים לעונש. עד למתן גזר הדין לא הוגש כל מסמך שיש בו לאשש טענות אלו. כאמור, רק בדיון שהיה קבוע לשימוע גזר הדין הוצגו מסמכים רפואיים, מהחודש האחרון בלבד, בהם לא היה אישוס כלשהו לטענותיו בדבר בעיות אורתופדיות. תחת זו נטענו טענות חדשות בדבר מחלות אחרות וחשש למחלת סרטן, ואולם גם לטענות אלו לא נמצא אישוס של ממש במסמכים הרפואיים.

32. נטען גם שלאחרונה הפך הנאשם למשמורן על בתו וגם לכך הובאו אסמכתאות חלקיות רק במועד שנקבע לשימוע גזר הדין. בעניין זה יצוין כי לא זו בלבד שלא ניתן לומר כיצד ישפיע מאסר הנאשם על הבת בנסיבות המפורטות במכתב המחלקה לשירותים חברתיים, שלא אפרטן בשל צנעת הפרט, אלא שהפגיעה שלהעונש במשפחתו של הנאשם היא רק אחת מהנסיבות שיש לתת להן משקל לעניין העונש, ואין בהם כדי לאיין את עונש המאסר הראוי למקרה זה

בנסיבותיו, אלא אך לקצר במעט את תקופתו. מה גם שחזקה על רשויות הרווחה שיפעלו כדבעי בנסיבות העניין וכפי שממילא עלה מהמסמכים שהוגשו.

33. המידע שנתבקש ללמד על מצבו הכלכלי של הנאשם ממסמך אגף הרווחה של עיריית ירושלים יש לקחתו בערבון מוגבל שכן כל האמור בו הוא "לדבריו" של הנאשם, ואסמכתאות לנטען בו לא הוצגו. עם זאת נכון אני להניח כי דברי הנאשם הוא מתגורר עם בתו במקלט ומצבו הכלכלי אינו טוב.

34. בשים לב לאמור, אני סבור כי יש להעמיד את עונשו של הנאשם במרכז המתחם, כשלצד עונש המאסר יש להשית עונש מאסר מותנה ופיצוי למתלונן (ניר מעוז). בעניין הפיצוי יצוין כי כאמור אני סבור כי הייתה אפשרות ממשית לגרימת נזק משפטי לניר מעוז כתוצאה מהמכתב. לצד זאת, פרסום דבר המכתב באמצעי התקשורת גרם ללא ספק עגמת נפש של ממש לניר מעוז. ואולם, עניין זה אינו בגדרי האינטרס המרכזי המוגן בעבירות בהן הורשע הנאשם ועל כן יש לפסוק פיצוי במשורה.

33. סופו של יום אפוא, אני משית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 5 חודשים.

ב. מאסר למשך 6 חודשים אותו לא ירצה הנאשם אלא אם כן יעבור על אחת מהעבירות

שבסימן א' לפרק ט ושבסימנים ו ו-ז' לפרק יא בחוק העונשין, התשל"ז-1977 בתוך

שנתיים מיום שחרורו ממאסר.

ג. פיצוי למתלונן בסך של 3,000 ₪ שישולם לקופת בית המשפט ב-6 תשלומים שווים

ורצופים הראשון עד ליום 1.12.17 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

ד. קנס בסך 100 ₪ עד ליום 1.07.18 או 30 ימי מאסר תחתם.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד ליום 12.12.17 בשעה 9:00 במתקן המעצר בבית סוהר ניצן ברמלה, עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ה' חשוון תשע"ח, 25 אוקטובר 2017, במעמד המתייצבים.

